

Directie Publieke
Gezondheid
Team E

Ontworpen door

Aan

Staatssecretaris JPS

Deadline: z.s.m.

nota

(ter beslissing) Verslag schriftelijk overleg overschrijdingen maximumaantal nakomelingen per donor en onderzoek naar aanpassing leeftijdsgrenzen in de Wdkb

Datum Document
3 september 2025

Kenmerk
4131680-1083836-PG

Bijlage(n)
-

1. Aanleiding

De Tweede Kamer heeft op 27 mei jl. vragen gesteld naar aanleiding van de Kamerbrief¹ over de inwerkingtreding van de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting (Wdkb) en de geconstateerde overschrijdingen van het geadviseerde maximumaantal nakomelingen per donor, en de Kamerbrief² over het proces van het onderzoek naar de leeftijdsgrenzen in de Wdkb. Anders dan de titel van de vragen en beantwoording doet vermoeden, gaan de vragen en antwoorden niet over de evaluatie van de Embryowet.

2. Geadviseerd besluit

U kunt akkoord geven op verzending van het verslag van dit schriftelijk overleg aan de Tweede Kamer.

De door de Kamer gestelde deadline is inmiddels verstreken, vandaar dat de antwoorden zo snel mogelijk moeten worden verzonden.

3. Kernpunten

U beantwoordt de gestelde vragen met informatie over onder meer de acties die ondernomen zijn na het bekend worden van overschrijdingen bij donorconceptie (waarbij spermadonoren meer dan 25 nakomelingen hebben), zoals het proactief informeren van betrokkenen. U schrijft dat klinieken, het Cdkb en het ministerie van VWS de informatievoorziening over de overschrijdingen beter hadden moeten voorbereiden. U geeft nadere toelichting over de aard en oorzaak van de overschrijdingen en dat het aannemelijk is dat er in de toekomst meer overschrijdingen (van vóór 2004) worden ontdekt. Daarnaast informeert u de Kamer over het verschil in de praktijk tussen een advies of richtlijn voor de beroepsgroep, over hoe het huidige systeem van leeftijdsgrenzen in de Wdkb werkt en over massadonatie. Ook schrijft u dat u extra middelen heeft vrijgemaakt voor Fiom om aan de gestegen vraag naar ondersteuning te kunnen voldoen.

¹ Kamerstuk 30 486, nr. 38

² Kamerstuk 30 486, nr. 37

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Er is breed draagvlak voor de Wdkb en de recente wijziging dat donorsperma van één donor in Nederlandse klinieken bij maximaal 12 vrouwen mag worden gebruikt. De geconstateerde overschrijdingen van het eerdere advies van de beroepsgroep van maximaal 25 kinderen per donor zijn maatschappelijk en politiek gevoelig.

Eerder is een motie van het lid Bevers (VVD) aangenomen, waarin de regering wordt verzocht geen verdere stappen te zetten en de leeftijdsgrenzen in de wet niet aan te passen, totdat meer inzicht is verkregen in de ervaring en behoeften van donorkinderen, ouders, donoren en de betrokken gezinnen.³

In een aangenomen motie van het lid Diederik van Dijk (SGP) wordt de regering verzocht massadonatie door Nederlandse donoren via buitenlandse spermabanken of fertiliteitsklinieken in woord en daad actief te ontmoedigen, en zich in Europese en internationale gremia sterk te blijven maken voor juridische maatregelen om massadonatie tegen te gaan.⁴

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Voor het proactief informeren van betrokkenen over de overschrijdingen van het eerdere advies van de beroepsgroep van maximaal 25 nakomelingen per donor is breed draagvlak bij belangengroepen en klinieken.

Stichting Donorkind pleit voor maatregelen zoals het verlagen van het maximaal aantal vrouwen per spermadonor, het loslaten van de leeftijdsgrens van 16 jaar voor het opvragen van persoonsidentificerende donorgegevens, meer specialistische hulpverlening voor donorkinderen en het stoppen van het gebruik van buitenlands donorzaad. De Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) heeft onlangs gepleit voor het stoppen van de samenwerking met buitenlandse spermabanken. Daarover gaat het ministerie van VWS in het najaar met de NVOG in gesprek.⁵

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

Fiom ontvangt tijdelijk extra middelen (€150.000 in 2025 en €400.000 in 2026) om aan de gestegen vraag naar begeleiding van donorkinderen, ouders en donoren te kunnen voldoen. De vragen van donorkinderen, ouders en donoren nemen namelijk toe naar aanleiding van de berichtgeving over de overschrijdingen. Dit wordt budgettair gedekt binnen het beschikbare budget van PG.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

³ Kamerstukken 2024/25, 30486, nr. 36

⁴ Kamerstukken 2024/25, 36600-XVI-94

⁵ [Gynaecologen: we moeten stoppen met buitenlandse spermadonoren](#)

Voor de beantwoording is intern afgestemd met WJZ. Er is ook afgestemd met het College donorgegevens kunstmatige bevruchting (Cdkb), de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), ZonMw en Fiom.

h. Toezeggingen

In deze beantwoording zegt u toe:

- de Kamer eind 2025 te informeren over de mogelijkheden om massadonatie tegen te gaan;
- het advies van ZonMw over de invulling van vervolgonderzoek naar de leeftijdsgrenzen in de Wdkb met de Kamer te delen;
- bereid te zijn de mogelijkheid en uitvoerbaarheid tot maatwerk wat betreft de leeftijdsgrenzen in de Wdkb mee te nemen in het vervolg op het advies van ZonMw;
- met Fiom in gesprek te gaan over het uitvoeren van onderzoek naar grote verwantschapsnetwerken en het psychosociale effect daarvan op donorkinderen, als lopend traject binnen de instellingssubsidie.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

